
**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SỬ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẤN PHỔ BIẾN.**

Đại Kinh Phương Quảng 5

<blockquote>Kalama tri ân bạn vuihtv ghi chép.</blockquote>

[12/10/2022 - 12:51 - vuihtv]

11/10/2022

Kinh Mahāvedalla – Đại Phương Quảng 5

Bài kinh này học không biết kiếp nào mới hết. Tại vì nếu học nhanh bà con không hiểu gì hết. học chậm thì nó lâu. Bữa nay mình học về đề mới là 3 Hữu.

Ngài hỏi: Hữu là cái gì? Ở đây cái chữ nó hay ghê lắm.

Trong tiếng Pháp có động từ là être, avoir; trong tiếng Anh là To be, to have; còn trong tiếng Đức có động từ sein, Cái đó có nghĩa là = Có, là. Thí dụ, tiếng Mỹ mà hỏi How are you? Thì are là từ is, số nhiều, anh thế nào, anh ra sao? Pali có chữ: Hoti, Bhavati từ căn Bhū = être, avoir (Pháp), to be (Anh), sein (Đức) = có, là. Từ căn Bhū ra chữ Bhava (danh từ) = sự hiện hữu, cảnh giới. Nó hay vậy đó. Từ đó nó mới ra động từ là Bhavati = có, là. Nó mênh mông vậy đó. Để cho bà con thấy là chữ Bhava này nghĩa nó ghê gớm lắm.

Từ đó trong kinh mới có những khái niệm: Mamañ kāra, ahañ kāra, asmi māna = Chấp ngã, ngã sở, chấp tôi, của tôi. Chấp tôi và của tôi nghĩa là sao? Nghĩa là chấp vào cái động từ này nè, nghĩa là Chấp Tôi có, tôi là = Tôi có cái gì đó, tôi là cái gì đó. Ghê không? Ghê không?

Nghĩa là, phàm phu mình chấp thủ Tôi là, Ta là. Mình chấp cái gì? Mình chấp 2 thứ: Tôi là cái gì? Tôi có cái gì?

Tôi bảo đảm các vị từ ông thủ tướng, tổng thống, giáo hoàng cho đến thằng ăn mày thì đều chấp 2 cái đó thôi: 1/ Tôi là gì trong trời đất này ; 2/ Tôi có cái gì, tôi sở hữu cái gì. Từ đó nó mới ra chữ Bhava = cảnh giới, chỗ hiện hữu, chỗ có mặt của chúng sinh muôn loài, từ đó nó mới ra những khái niệm đi ra từ Ngã kiến của chúng sinh, từ ngã chấp của chúng sinh.

Tôi có cái gì? Tôi là gì trong cuộc đời này? To be, to have. Tôi có cái gì, tôi là cái gì trong cuộc đời này?

Từ đó, nó ra chữ cõi. Cõi là vậy nè.

Ngài Mahā Kotthita cả 2 ngài biết hết, muốn hỏi sư huynh thôi, muốn nghe sư huynh nói lần nữa.

Trong Tăng Chi, phần 4 Pháp, có bài kinh ngài Xá Lợi Phất kể lại, ngài nói: “Này các hiền giả, sau khi ta xuất gia 14 ngày, ta thành tựu 4 Vô ngại giải, những gì ta nghe ta có thể quy nó về Pháp, những gì ta nghe ta đều hiểu, những gì ta hiểu ta có thể trình bày không trở ngại về ngôn từ” Bốn khả năng đó được gọi là 4 Trí Vô Ngại. Chính ngài xác nhận như vậy. Xuất gia có 2 tuần là ngài xong.

Tại sao tôi nhắc lại cái đó? Bởi vì đây là bài kinh nội dung vấn đáp của ngài Xá Lợi Phất & ngài Mahā Kotthita, ngài được gọi là đệ nhất về Trí Vô Ngại, 2 vị nói chuyện với nhau. Trước khi hỏi ngài Mahā Kotthita biết ngài Xá Lợi Phất sẽ trả lời cái gì và có thể còn sâu rộng hơn vậy. Nghe kịp không? Biết sư huynh mình sẽ trả lời cái gì, và còn sâu rộng hơn vậy. Thí dụ như mình hỏi vậy chứ

táo bón là sao? Ăn gì hết bón thì mình biết sư huynh mình ông nói những bài thuốc mình biết, nhưng ông có khả năng nói những cái hơn cái mình biết nữa.

Ngài hỏi ngài Xá Lợi Phất: Gọi là cảnh giới hiện hữu gồm những gì?

Ngài Xá Lợi Phất ngài nói: Gọi là cảnh giới hiện hữu gồm có 3: Dục hữu, Sắc và Vô Sắc.

Chỉ đọc trên mặt giấy tới đây, không đọc Chú giải, không tìm hiểu thêm cái này cái kia nữa thì: Một là thấy khô khan; Hai là thấy khó hiểu. Và không có gì hấp dẫn hết. Nhưng mà thật ra, chỉ có câu vấn đáp này thôi: Hữu là gì? Có bao nhiêu hữu? + trả lời của ngài Xá Lợi Phất là Gồm hết tinh hoa giáo lý ngàn đời muôn kiếp. Ngàn đời muôn kiếp gom hết trong câu trả lời đó.

Bây giờ nghe nè.

Tất cả chúng sinh, từ ông Ngọc Hoàng thượng đế, Thái Thượng Lão Quân, Diêu Trì Vương Mẫu cho đến con trùng, con dế, con ong cái kiến, tất cả đều nằm gọn trong 3 hạng:

1. Chúng sanh Dục giới, cảnh giới cư trú và tâm linh của họ được là Dục hữu;

2. Có những chúng sanh chán Dục.

Dục là cái gì? Dục = Vật chất, những gì thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng thì đó gọi là vật chất.

Hạng thứ nhứt, sống, chết, buồn, vui, thành, bại, đắc, thất, khóc, cười trong 5 dục (sắc, thanh, khí, vị, xúc). Hạng này được gọi là chúng sanh cõi Dục, cảnh giới tinh thần của họ là Dục hữu, cảnh giới hiện hữu cụ thể điển hình của họ cũng gọi là Dục hữu.

Dục hữu = cõi hiện hữu của người Dục.

Các vị hỏi tôi: Sâu chỗ nào? Hãy nghe, nghe nó sâu chỗ này.

Tức là, từ muôn kiếp luân hồi nó lâu đến mức Phật dạy “sữa mẹ mình bú nhiều hơn nước 4 biển; Máu và nước mắt mình đổ ra trong dòng luân hồi nhiều hơn 4 biển” các vị biết nó lâu cỡ nào. Và trong suốt thời gian thăm thăm ấy, ai cũng từng kinh qua cảnh giới Phạm thiên cao nhất đó là Phi tướng phi phi tướng, và, ai cũng từng kinh qua cảnh giới đa đoạ thấp nhất, khổ nhất như A Tỳ, mà khổ nhất như các loài yếm quang, yếm khí.

Yếm quang, yếm khí là sao? Là những loài mà bacteria li ti nó sống ở chỗ không có ánh sáng gọi là yếm quang, còn yếm khí là nó ở những chỗ gần như không có không khí, ở những chỗ đất sâu trong hang động, trong lòng địa cầu gọi là yếm khí.

Khô như A tỳ địa ngục, bé mọn như loài yếm quang yếm khí, chúng ta đã đi qua hết. Qua hết. Chúng ta từng là những con oyster, những con hào, bám trên đá, ngoài bờ biển, vô số lần, chúng ta đã vô số lần trải qua thân phận ấy, và chúng ta cũng vô số lần làm Chuyển Luân Vương, Đế Thích, Ác Ma thiên tử, làm Đại Phạm thiên, làm Phạm thiên cõi Vô Tướng, làm Phạm thiên cõi Vô Sắc, không có một cảnh giới nào chúng ta chưa từng đi qua, trừ cõi Ngũ Tịnh Cư (Cõi dành riêng cho mấy A Na Hàm chờ chúng A La Hán), trừ cõi đó là chúng ta chưa vào thôi. Còn cao nhất, thấp nhất, chúng ta đều qua hết, nhưng mà vì đâu mà hôm nay chúng ta còn ngồi ở đây?

Vì như thế này. Tôi đã nói không biết bao nhiêu lần.

Cuộc luân hồi này mọi thứ do duyên. Sự hiện hữu của chúng sanh là kết quả chuỗi dài tương tác giữa các điều kiện: Mình gần gũi ai? Sống nơi nào? Sinh hoạt ra sao? Thì những cái này nè nó tạo nên mentality, tâm thức của chúng ta, nó tạo nên personality, nhân cách chúng ta. Tạo ra 2 thứ.

Nhắc lại nha.

Tiền nghiệp – Khuynh hướng tâm lý – Môi trường sống. Trong Môi trường sống có chuyện: Ở đâu? Làm gì? Thường gặp ai? Gọi là môi trường sống. Còn Tiền nghiệp là nó đẩy mình vào cảnh giới nào đó. Khuynh hướng tâm lý của mình là hướng thượng hay hướng hạ, cao rộng xa vời hay hạn hẹp nhỏ mọn, là do khuynh hướng tâm lý.

Tiền nghiệp nó đẩy mình vào đâu đó; Cộng với Khuynh hướng tâm lý, cộng với Môi trường sống. Nếu quý vị còn nhớ, tôi nói rất nhiều lần.

Ở trong mọi chúng sinh phàm phu đều có 2 chủng tử tồn tại song hành. Kinh Phật gọi là chủng tử còn ngoài đời nó gọi là instincts, có nghĩa là Bản năng. Chúng ta có 2 bản năng: Bản năng thiện & bản năng ác giống y hệt chúng ta có 2 cánh tay, tay phải và tay trái, do nhiều lý do, điều kiện chúng ta thuận tay nào, có người thuận tay mặt, có người thuận tay trái. Có người cả 2 tay đều ok. Giống như cầu thủ có nhiều người đá 2 chân như một. Đa phần chúng ta có thuận, thuận phải, thuận trái.

2 chủng tử/ bản năng thiện ác của mình ai cũng có giống nhau hết. Nhưng tùy khuynh hướng tâm lý + môi trường sống + thiện ác quá khứ (tiền nghiệp) mà cái 2 chủng tử đó nào được phát tác, phát triển.

Thí dụ, bản chất tôi nóng nảy, nhưng tôi sống chung quanh tôi toàn người mát mẻ, điềm đạm, thuần tính, thì sao ta? Thì cái nóng của tôi nó cũng bớt. Tôi là người bần xỉn, nhỏ mọn, toan tính dữ lắm, mà chung quanh tôi toàn người hào sảng ít gì tôi cũng được ảnh hưởng. Còn tui là người tốt bụng bằng trời nhưng khi tôi ở gần người xấu, thì như tôi đã nói rất nhiều lần.

Chúng ta phải trải qua các giai đoạn tâm thức:

1. Lúc đầu là Tâm thức đối kháng= Bất mãn với đối tượng. Nếu tiếp tục ở lại, tiếp tục giao tiếp, tiếp tục quan hệ, tiếp tục qua lại mà yếu tay ấn, non tay ấn thì buổi đầu là Tâm thức đối kháng, mình bất mãn với tánh ý người ta. Nhưng mà từ từ nó qua tới (2)
2. Hòa giải = Mình thấy ok, không có gì, cha mẹ sanh con trời sinh tính mà chuyện đó bình thường. Từ từ, từ Hòa giải chuyển qua Thỏa hiệp.
3. Thỏa hiệp = Nó tới đâu mình tới đó; từ từ cuối cùng là Đồng hóa
4. Đồng hóa = mình giống y chang nó.

Như vậy là từ tâm thức Đối kháng – Hòa giải – Thỏa hiệp – Đồng hóa. Đây là hành trình chúng ta phải trải qua trong cuộc sanh tử. Mình từ tốt mà mình ở gần đám xấu thì cũng y chang, cũng đi qua hành trình Đối kháng, Hòa giải, Thỏa hiệp và Đồng hóa; Cuối cùng mình xấu giống như nó. Ngược lại, mình xấu mà mình ở gần người tốt, thì cũng có thể. Cái nào cũng có thể hết. Cũng có thể là mình từ xấu mà gần người tốt, hồi đầu mình cũng đối kháng, cũng khó chịu nhưng mà sau từ từ mình cũng biết ăn hiền ở lành.

Cho nên, tôi nhớ Tây có câu hay lắm. Nó nói cách phát âm chữ impossible (không thể, bất khả thi) hay nhất là có 2 cách đọc: (1) Đọc theo từ điển là impossible hoặc (2) tách ra thành I am possible (chuyện gì người ta đọc được tôi làm được).

Chuyện gì trên đời cũng có thể xảy ra. Một thằng tốt gần đám tốt lâu ngày nó cũng sinh. Một thằng xấu gần đám tốt lâu ngày nó cũng thơm. Khả năng chuyện đó hoàn toàn có thể.

Trong cuộc sanh tử, chúng ta ai cũng có 2 bản năng, instinct, chủng tử (bija) trong người mình, mà tùy thuộc tiền nghiệp thiện ác, nếu đời này mình có tu nhiều, mình nguyện đời sau sanh ra được cộng trú với người lành thì ok. Còn nếu mình thiếu phước cộng trú hiền thánh, rồi cộng với khuynh hướng cà chớn + Môi trường không ra gì, có thể mình thú hoắc luôn. Coi như chủng tử thiện, ác mình nó đấu với nhau. Hễ đưa nào có điều kiện thì nó sinh sôi, còn đưa nào nó thiếu điều kiện thì nó èo uột. Nhớ nha.

Giờ mình trở lại vấn đề 3 Hữu: Dục hữu, Sắc hữu, Vô Sắc hữu.

Chúng ta có cả 2 khả năng thiện, ác và trong cái thiện chúng ta có đủ 3 bản năng: Thiện Dục giới – Thiện Sắc giới – Thiện Vô Sắc Giới.

1. Thiện Dục Giới = Thập thiện, đủ để sanh về các cõi nhân thiên hưởng dục
2. Thiện Sắc Giới = Tu thiền, đắc thiên định về Phạm thiên nhưng mà còn lệ thuộc vật chất.
3. Thiện Vô Sắc = Máy cha đắc thiên Sắc giới rồi nhưng mà chán, thấy còn liên hệ vật chất máy cha chán chuyển qua tu đề mục Vô Sắc: Hư không là vô biên, thêm tầng thứ hai là tầng Thức vô biên – thấy Hư không là vô biên nhưng còn bị tâm biết cho nên Tâm mới là vô biên; đến tầng thứ 3 – nó thấy rằng Tâm tuy vô biên nhưng còn bị tâm biết như vậy cả tâm và hư không đều không đáng kể, nó đắc tầng thứ 3 : Vô sở hữu. Rồi tới anh thứ tư, anh có duyên thấy rằng tầng thứ 3 ở hoài cũng chán, bộ nó có bấy nhiêu đó sao hả trời? Khi ổng có lòng ổng chán, ổng đắc tầng thứ 4: Phi tướng phi phi tướng (có như không, dầu không nhưng vẫn có). Tâm nó vi tế đến mức như vậy đó. Rồi.

Như vậy, trong chúng ta ai cũng có 2 bản năng: Thiện & bất thiện. Giờ nói thiện trước.

1. Thiện gồm có Thiện Dục (thiện của mấy tầng hưởng Dục), thiện Sắc (của mấy ông thiên Sắc giới), thiện Vô Sắc (của mấy ông chán thiên Sắc tu lên thiên Vô Sắc) đó gọi là bản năng thiện.
2. Bản năng ác: Có tới 1 tỷ. Là sao? Là Tham, sân, si, ái, mạn, kiến, nghi. Tại sao tôi nói 1 tỷ? vì Tham nó vô số cách, có đưa sống nhiều bằng mắt, có đưa sống nhiều bằng lỗ tai, có đưa sống nhiều bằng lỗ mũi, đúng không? Trong cái đám sống nhiều bằng mắt thì: có đưa thích du lịch, có

đưa thích làm họa sĩ, có đưa không thích họa mà thích coi người ta vẽ, có đưa không thích vẽ, không thích coi tranh mà khoái chụp hình,... Có đưa khoái trồng hoa, mà trong đám trồng hoa, có đưa thích trồng hoa để ngủi, có đưa thích trồng hoa để ngắm, có đưa thích trồng hoa để nở, để khoe, để đi bán, ... Cho nên, trong cái ác, riêng cái tham là nó đã thiên hình vạn trạng. Đưa thích cái này, đưa thích cái kia.

Mà những cái thích từ đâu ra? – Cũng do 3 nguồn: Tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý, môi trường sống.

Do mình ở gần ai? Mình ở gần mấy người chung điện, lựa là, thì mình cũng sẽ chung điện, lựa lựa. Mình ở gần mấy người thích ăn ngon thì mình thích ăn ngon, thích nấu nướng. Mình ở gần mấy người thích rong ruổi vui chơi, ở gần mấy người thích mua sắm, bán buôn, ở gần những người thích tậu nhà tậu đất thì mình ở gần ai, mình lấy tên đó.

Tiền nghiệp – Khuynh hướng tâm lý – Môi trường là chỗ đó, môi trường sống.

Tham đó. Tham là thấy một tý.

Sân cũng vậy. Sân có nhiều kiểu: Sân đối kháng & sân khép kín.

Sân đối kháng = Giận người này, ghét người kia, tối ngày mặt như cha chết, mặt giống như mặt sỏ gạo là sân đối kháng.

Sân khép kín = Không chơi với ai, tối ngày chơi một mình mà cứ bất mãn cuộc đời trong âm thầm, không hành động; Hạng này hơi bị nhiều, nó không hại ai, không chửi ai, không đánh ai, không đâm ai, không chém ai, không bắn ai, không đốt nhà ai, không có làm. Nhưng mà nó sân khép kín có nghĩa là nó luôn luôn sống trong bất mãn: Thể chế chính trị nào, đường hướng tôn giáo tâm linh nào cũng nó cũng bất mãn hết. Bây giờ Đệ nhất Cộng hòa nó chống, Đệ nhị Cộng hòa nó chống, Cộng sản giải phóng quân vô nó chống, ai nó cũng chống hết; Đạo cũng vậy, nay chửi Cha, mai chửi thầy chùa, mốt chửi Mục sư, Có cái hạng đó. Ai nó cũng ghét, đạo nào nó cũng ghét mà chính trị, thể chế, hệ thống, ý thức hệ, giống dzai gì nó cũng ghét hết.

Ăn rồi bất mãn thôi = Bất mãn khép kín. Có nghĩa là nó bực mình mà bực mình với riêng nó thôi, nó không làm gì ai hết, không phát biểu, không bày tỏ.

Sân đối kháng = Thù hằn, đâm chém, bày tỏ, biểu lộ, hiện thị,....

Dầu sân cái gì đi nữa cũng là sân.

Mỗi người có kiểu sân khác nhau: Có người đừng ai đụng tới túi tiền của tui, có người đừng đụng tiếng tăm, danh dự của tui, có người đừng đụng tới thân thể, sức khỏe, tánh mạng của tui, nha. Có. Có người mình chửi cha họ không giận, miễn là đừng có đụng tới túi tiền của họ thôi. Rồi có người cái gì cũng được hết, đụng tới cơ thể họ không được, hoặc có người cái gì cũng được mà đụng tới danh dự của họ là họ giết mình, giết cả họ. Như vậy mình thấy, cái sân mỗi người có một kiểu. Và, trong kinh đức Phật cũng dạy, phiền não chúng sinh có nhiều dạng:

1/ Có người giống như chữ viết trên nước= Minh lấy que quét trên nước nó gọn cái rồi mất.

2/ Có người như chữ viết trên cát= Có nghĩa là nó lâu hơn trên nước tí, nhưng gió lên, mưa xuống là nó bay.

3/ Có người như chữ viết trên đất= Nó lâu hơn trên cát.

4/ Có người như chữ viết trên đá, kim loại= Phiền não của họ hằn sâu, lâu bền như chữ viết trên đá hoặc kim loại titanium, lâu mòn, lì đòn, ngoan cố, đừng hòng gột rửa tẩy xóa. Khó lắm.

Nhớ nha. Thì cho nên, cái Sân cũng vậy. Tùy người:

1. Lý do sân không giống nhau.

2. Cường độ sân không giống nhau.

3. Thời gian lưu cữu kéo dài không giống nhau.

Cho nên kinh Phật dạy, nói về tâm sân nó như rắn. Ngài nói, có những chúng sanh:

1. Có những con rắn hung dữ nhưng không có nọc độc = Nó gặp mình là nó rượt, giống như hổ ngựa, hổ trâu ở miền Tây; các vị mà gặp nó là nó rượt thấy thương lắm, nhưng nó “phập” chảy máu cho vui vậy thôi, nó phập như chó cắn, mà vết cắn của nó gọn lắm, nhỏ hơn chihuahua cắn cho vui vậy thôi, nhưng nó dữ lắm. Như vậy, hổ trâu, hổ ngựa là loại rắn hung dữ nhưng không có nọc .

2. Có những đại hiệp có nọc độc chết người nhưng không hung dữ = Chẳng hạn bà con phụ nữ nào đeo nữ trang, đeo hột xoàn, hột bẹt, hột trai, đeo kim cương, cẩm thạch, chắc biết hột đá Opal, dân

Úc chắc biết Opal. Úc mà không biết chắc bỏ quốc tịch. Mấy chỗ khai thác Opal, mấy hầm mỏ khai thác Opal có loài rắn, nó di chuyển rất là chậm, nó lừ đừ lừ đừ mà người ta kêu nó phập một phát là đi 3 bước “sanh-trụ - diệt” là tịch liền. Cứ bước 3 bước, mình đếm sát-na sanh-trụ- diệt là tịch liền. Trường Sơn Việt Nam ngày xưa mấy đồng chí bộ đội của chúng ta, mấy đồng chí giải phóng quân đi B cũng ón loại đó. Mấy đại hiệp của tui nằm dưới lá, di chuyển kiểu con sâu đo búng búng búng, mà nó độc tới trời. Nó quất một phát là sanh-trụ-diệt mình đếm 1,2,3 hoặc là sanh-trụ-diệt là tịch. Mà nó hiền lắm. Nó không đi kiếm người, truy đuôi, truy sát, không có. Dẫm nó thì nó phập phát “đừng đạp em -dde” vậy thôi à, trên lưng nó đề chữ “dde” mình đạp nó nó phập phát vậy thôi, chứ còn nó hiền lắm.

Đức Phật dạy, có những loại rắn hung dữ nhưng không có nọc. Có những loại rắn có nọc chết người nhưng không hung dữ. Đụng cái là phập còn không đụng thì thôi, hồn ai nấy giữ.

3. Có loại vừa hung dữ vừa có nọc độc, chẳng hạn rắn hổ mang, king cobra nó gặp là nó rượt mà nó phập phát nào là êm phát đó.

4. Có hạng thứ tư, khỏe nhất, giống như ri cá ở miền Tây, nó to đùng mà nó hiền lắm, nó hiền đến mức mình làm thú cưng được đó quý vị. Nó hiền lắm.

Cho nên, mình thấy, chúng sinh cũng vậy. Có loại chúng sinh, có người giống như rắn: Hung dữ mà không có nọc độc, có người có nọc độc nhưng mà không hung dữ, có người vừa có nọc độc mà vừa có hung dữ. Có nghĩa là sao? Có người tánh nóng nhưng mau nguội và cũng không có ý hại ai. Còn cái ón nhất là có người cười cười “không có gì đâu, không có gì đâu” mà nụ cười Ngô Đình Nhu, cười cười không có gì hết mà tới hồi quay lưng nó giết cả họ. Có người mặt mày mát mẻ trong lòng lạnh lắm, Có người ở ngoài thấy ghê ở trong thấy ghê. Tổng cộng bốn hạng. Rồi, đó là sân.

Si cũng có nhiều loại: có người nhiều Si hoài nghi & có người nhiều Si phóng dật. Những loài chúng sanh càng thấp thì Si phóng dật nhiều; Còn chúng sanh càng cao thì Si hoài nghi nó nhiều hơn. Đại khái như vậy.

Tham – Sân – Si – Ái – Mạn – Kiến – Nghi.

Ái = Nảy nói rồi. Có người thích ngồi thiền, có người thích hưởng thụ.

Mạn = Có 3: So bằng, so hơn, so thua.

Mình không học đạo mình nghe “bà đó ngã mạn” mình tưởng có 1, lúc nào cũng ta đây, No. Ngã mạn có 3:

1. Mình thấy không ai bằng mình là ngã mạn, nhưng đó là ngã mạn so hơn.
2. So bằng có nghĩa là Nó tới đâu tui tới đó, tui đâu có ngán nó.
3. So thua là mặc cảm, tự ti.

Mình đâu biết đó là ngã mạn. Đó cũng là ngã mạn. Ngã mạn trong tiếng Pāli là Māna có nghĩa là:

Ngã mạn / māna = cân đong đo đếm. Tàu nửa dịch nửa âm là Mạn, tiếng Pāli là Māna. Có nhiều chữ nó hay đến mức mình không biết là âm hay dịch. Thí dụ:

Club = Người Nhật họ dịch thành chữ Câu Lạc Bộ. Quá hay. Câu Lạc bộ nó cũng là Clb. Mà nó hay ở chỗ là gì? Nó hay chỗ là Club = Chỗ mọi người cùng vui. Câu lạc mà, còn club = group, chỗ mọi người cùng tụ họp để cùng vui gọi là Câu Lạc bộ. Quá hay.

Hoặc là hacker, ai xài internet biết hacker, mấy thằng ăn rồi đi phá người ta, Hacker tiếng Tàu vừa dịch vừa âm là Hắc khách = mấy thằng áo đen, dạ hành mặc áo ninja.

Māna, Tàu dịch là Mạn. Tôi không biết là dịch hay âm nữa, nó hay quá đi.

Mạn = Māna = cân đong đo đếm, theo 3 hướng: Hơn – Bằng – Thua.

1. Tui hơn nó
2. Nó tới đâu tui tới đó
3. Tự ti, mặc cảm, mình nghĩ mình thua người ta

Cả 3 cái đều không tốt. Từ cái 3 này nhân ra 9. Có nghĩa là sao? Có nghĩa là lấy 3 cái này nhân với chính nó, có nghĩa là:

- Hơn nghĩ là bằng, hơn nghĩ là bằng, hơn nghĩ là thua. (3)
- Bằng nghĩ là hơn, bằng nghĩ là bằng, bằng nghĩ là thua. (3)
- Thua nghĩ là hơn, thua nghĩ là bằng, thua nghĩ là thua. (3)

Mà ở đây nó có chữ rất là hay. Tiếng Mỹ có chữ to know và to think. Các vị có phân biệt hai chữ này không? I think và I know. Hai chữ khác hay giống ta?

Bậc thánh biết người này hơn người này. Bậc thánh biết người này thua người này, chứ bậc thánh không có nghĩ. Nghĩ là điên đảo vọng tưởng. Bậc thánh không có nghĩ, không có ảo tưởng. Bậc thánh biết rất rõ người này thiện pháp nhiều hơn người này. Cái gọi là thiện pháp nhiều là đức tin nhiều trí kém, người này trí nhiều đức tin kém, ngài biết. Ngài biết, chứ ngài không có so sánh để mà thương, thích, ghét, sợ.

Có nhiều người tui giảng tới đây họ không hiểu, tôi mới ví dụ thế này. Bậc thánh nhìn sự khác biệt chúng sanh bằng tâm thái rất bình thản, giống người ta nhìn 2 chiếc lá, người ta nhìn chiếc lá này xanh hơn chiếc lá kia, lá nõ vàng hơn lá này, hết. Lòng nó lạnh ngắt vậy đó. Hạt cát này nó to hơn hạt cát kia, hạt cát kia tròn hơn hạt cát này, chỉ nhìn, lòng lạnh lùng, hờ hững, bình thản. Còn phàm phu mình khi mình đánh giá cái gì đó, mình đem cả cái tôi mình tham dự và can thiệp vào trong đó, giống như mình so sánh con mình với con hàng xóm vậy đó, mình so sánh chiếc xe mình với chiếc xe hàng xóm, nhà mình với hàng xóm, vợ mình với vợ hàng xóm, tức là, lúc nào mình cũng làm lớn chuyện thay vì làm chuyện lớn. Chỉ làm lớn chuyện thôi. Cái đó được gọi là mạn, cân đong, đo đếm, trong so sánh mình có đem cái tôi can thiệp, can dự vào đó gọi là Mạn. Còn bậc thánh các ngài không so sánh, gặp đâu BIẾT đó, gặp người tốt biết đây là người tốt, gặp người xấu biết đây là người xấu, còn nếu cùng lúc gặp 2 thằng thì ngài biết thằng này tốt hơn thằng này, đó gọi là Biết và, trong cái biết đó hoàn toàn vô tư, trung tính, không can thiệp, không gắn liền thương thích ghét sợ vào trong đó. Nhớ nha.

Tham – Sân – Si – Ái – Mạn – Kiên – Nghi.

Kiên cũng có nhiều loại: Có ngại nặng thường kiên, có người nặng về đoạn kiên. Thường kiên thì nó tới một tỷ nhánh mà Đoạn kiên cũng tới 1 tỷ nhánh. Nhưng nói gọn lại:

Thường kiên = Niềm tin vào sự vĩnh hằng của một cảnh giới, một cái tôi nào đó.

Đoạn kiên = Phủ nhận toàn bộ những gì mình không thấy được, không hiểu được. Chẳng hạn như kiếp trước, kiếp sau, chư Thiên, chư Phật là mình không tin ai hết. Đó gọi là đoạn kiên, phủ nhận toàn bộ những gì mình không thấy, không hiểu được. Dẹp sạch. Đó là Đoạn kiên.

Tham – Sân – Si – Ái - Mạn – Kiên – Nghi.

Nghi - có nhiều loại. Có cái nghi nguy hại cho trí kiến, có những cái nghi không nguy hại cho trí kiến. Trong đời thầy tu, tôi đi dạy học, thuyết pháp tui có gặp, có nhiều người họ thắc mắc tùm lum, những thắc mắc của họ không làm cho tui rùng mình, mà có nhiều người thắc mắc của họ nó làm cho tui lạnh xương sống “chết cha, cái tên này có thể nó bỏ đạo sớm chiều”. Có. Còn có người thắc mắc lung tung, họ thắc mắc cạn lăm. Cho nên, trong kinh nói nhiều người, tinh thần của họ, từ Trí tuệ cho đến Tà kiến của họ giống như ruộng = mệnh mông nhưng có lỗi. Còn có nhiều người Trí tuệ và Tà kiến của họ giống như giếng, có nghĩa là nó không mệnh mông nhưng xoáy lỗ nào ra lỗ đó. Có người Tà kiến, Trí tuệ họ như sông. Biển, sông, hồ, ao, kênh, rạch, suối, thác, giếng, ruộng. Minh thấy mỗi cái mỗi khác. Tà kiến và hoài nghi, trí tuệ của chúng sinh trong đời giống vậy. Có người giống giếng, có người như ruộng, có người như sông, có người như biển, có người như thác, có người như suối. Nó đại khái như vậy đó.

Tham, Sân, Si, Ái, Mạn, Kiên, Nghi, thì tùy vào chúng sinh mà mỗi người khác nhau. Có người, trên căn bản thiện ác khác nhau. Có những người thiện nhiều hơn ác, ác nhiều hơn thiện. Nói sâu hơn chút nữa thiện người này không giống thiện người kia, cái ác người này không giống ác người kia. Nói sâu hơn nữa, chính cái thiện mỗi người tác động cái ác của họ; cái ác của mỗi người tác động cái thiện của họ.

Tôi đang nói phàm phu nha, đừng có nhét mấy ông thánh vô đây, mệt lắm. Mặt mình như con dòi mà chuyện gì cũng đút mấy ông thánh vô, mệt quá. Mình đang nói đám phàm mình thôi.

Có nghĩa là, cái ác của mình, nó là cái nền cho cái nền của mình nó có kiểu rất là riêng; và cái thiện của mình nó làm nền cho cái ác của mình nó cũng không giống ai. Và từ đó mình sanh ra đời, đầu mình giàu cách mấy đi nữa, mình thông minh cách mấy đi nữa, mình giỏi cách mấy đi nữa, cái mặt mỗi người không giống ai hết. Nghiệp khác nhau. Nha, nhớ cái đó. Rồi.

Nãy giờ tôi đang nói mệnh mông để tôi quay lại chữ Dục.

Mỗi người đều có khuynh hướng thiện ác hết nhưng cái nào mạnh. Cái tên nào nó nghiêng nặng vật chất, thì tên đó cứ sống chết buồn vui trong cõi Dục. Thích hưởng dục không tu gì hết thì sao ta? Thì tiếp tục cõi Dục mà ở cõi Đọa. Thích hưởng thụ lung tung nhưng mà có tu tập, có công đức, thì sao ta? Chết cũng trở về cõi Dục nhưng được làm nhân thiên, được ăn sung mặc sướng, quần là áo lụa, chăn êm nệm ấm. Xong chưa?

Còn thứ muốn hưởng thụ mà không tu hành khi mớ gì hết, thì xuống làm con lè tè, như địa ngục, đòi bọ, nghèo sò, ốc hến. Thích ăn ngon mà không tu hành gì hết thì sanh làm loài ăn tạp; thích làm đẹp mà không tu hành gì hết thì làm loài diêm đấm, sặc sỡ, lòe loẹt. Các vị nghe kịp không? Khoái buôn bán nhà đất không tu gì hết mai một làm con trùng, con giun; Còn nếu buôn bán nhà đất mà biết tu kiếp sau sanh ra làm đại gia nhà đất, bán toàn đất vàng Nguyễn Huệ, Quận 1, Quận 3, Quận 5, Quận 6, Quận 10. Ok. Còn nếu ham nhà đất quá mà không tu mai một làm con giun, ăn rồi nằm dưới đất đo hoài vậy đó.

Nghe kịp không? Đại khái như vậy. Chúng sanh cõi Dục như vậy đó.

Bây giờ qua tới cõi Sắc.

Trong một rừng đám hưởng dục, lâu lâu lọt ra tên, nó chán cái gì? Nó chán cái Dục. Nó thấy lúc đầu lầy nhau vì sắc, vì tài, vì tình. Tưởng sao, lầy nhau một thời gian chuyển qua nghĩa, mà nghĩa nó mau phai lắm, cuối cùng tiếp tục ở với nhau vì chưa tiện bỏ nhau. Đó là nói về hôn nhân. Còn nói về ăn ,mặc nhà cửa thì nó thấy rằng có 100 cái nhà thì tối cũng ngủ trên 1 cái giường, 100 cái bàn thì mỗi lần ăn cũng ăn trên một cái bàn, có 100 tú chén thì mỗi lần ăn ăn có 1 chén 1 đũa, 1 nĩa chớ không lẽ mấy cái? Có đưa nó nghĩ vậy nó đâm nó nản. Hoặc là chưa kể, nó thấy còn quần quanh ăn, mặc, ở, đi đứng, giao tiếp, bạn bè, chòm xóm, bà con, thân thuộc... nó thấy phiền quá, nó muốn ở một mình. Lâu lâu mới lòi ra mấy người đó. Trong đám mấy người chán đó đó, chỉ có 1-2 người biết tìm ra Minh sư thiện hữu hoặc tự họ nhờ trí tuệ nhiều kiếp họ biết tu tập thiên Định.

Chứ còn, đa phần không biết chán. Mà trong đám biết chán, thì đa phần sống tiêu cực, bi quan chứ không biết tu thiên;

Bữa nay tôi nói thiệt một chuyện mà bà con nghe nhảy dựng, nhất là mấy tên mang máu Đại Việt, Đại Hán, nghe cái này giận lắm, mang máu tự hào dân tộc.

Theo trong kinh mô tả, mỗi thời kỳ, mỗi một thời kỳ thì trên hành tinh này, có chỗ gọi là Majjhanda padesa, có nghĩa là, dịch sát bên Tàu luôn là xứ Trung Thổ, hay là Trung Nguyên. Ai không biết, không đọc kinh Phật cứ tưởng Trung Thổ, Trung Nguyên là của Tàu. Chứ thật ra, khái niệm Trung Thổ, Trung Nguyên đã có trong kinh Pāli, cách đây 26 thế kỷ, gọi là Majjhanda padesa, có nghĩa là xứ Trung Tâm. Có nghĩa là sao ta?

Trung tâm = chỗ văn minh nhất về khoa học, nghệ thuật, tôn giáo, tâm linh, triết học. Chỗ đó phát triển.

Thí dụ, có một thời, Hy Lạp, văn hóa La Hy – Hy Lạp và La Mã được gọi là Trung tâm của Thế giới. Có một thời là Ai Cập. Có một thời là Trung Quốc, có một thời là Ấn Độ; Chẳng hạn hôm nay mình có nghe Văn minh Châu Phi, văn minh Lưỡng Hà, văn minh Tiểu Á. Bà con trong room có nghe không? Mấy cái đó không biết thì đi chết đi.

Tùy vùng, tùy thời kỳ, tùy không gian, tùy thời gian mà ở mỗi lúc trên hành tinh này có một vài trung tâm như vậy, có một vài vùng Trung Thổ như vậy đó. Theo mô tả trong kinh, chuyện đấng thiên, chứng đạo thì không phải.

Trên mặt lý thuyết, mình nói Phật tánh không phân Nam- Bắc, đúng. Nhưng mà kỳ thật, những bậc Đại căn, đại duyên họ thường tập trung vùng Trung Thổ, vì đó có điều kiện giao thoa, học hỏi, trao đổi, tiếp xúc. Nhớ cái đó.

Thí dụ, mình nói tổ Huệ Năng đi. Giả định tổ Huệ Năng là người Lĩnh Nam. Lĩnh Nam tức là Việt Nam. Nhưng ít ra, Việt Nam thời đó, cũng có giao thương qua lại với Tàu, với Tây Vực. Bằng chứng là vào thế kỷ thứ 2, sau Phật lịch, thì người Ấn họ có đi thuyền đến Việt Nam, từ đó nó mới có văn hóa Óc Eo, Ba Thê. Nhớ nha. Văn hóa đó lâu lắm rồi. Nó là nền tảng của văn minh Chân Lạp sau này. Chớ còn nếu nói văn minh Ấn là từ lâu.

Trong room nhiều người không tin. Có nhiều vị trong room không tin, có truyền thuyết cho rằng, Phật giáo đi vào Việt Nam trước Tàu, Bành Thành, Lập Dương là có sau Luy Lâu, Chùa Dâu của

mình. Phật giáo vào mình. Có điều dân mình lúc đó nó ngộ lắm. Nó nhìn Phật giáo nó thấy kỳ kỳ nó không chấp nhận được, thế là Phật giáo lại trôi ngược về Lạc Dương – Bình Thành, từ đó nó mới ra Tràng An, Lương Vũ Đế, ... Đại khái vậy đó. Chứ còn ngày xưa ngày xưa, Phật giáo đi vào Việt Nam trước. Dĩ nhiên, đó là truyền thuyết. Nhưng nếu đúng như vậy thì tôi không hề ngạc nhiên. Nha.

Tại sao tôi đi lạc đề một vòng? Muốn nói cái gì?

Có nghĩa là, trong vô số chúng sanh hưởng dục, chỉ có một ít chán dục, trong đám chán dục chỉ có một ít là nó tự biết tu thiền hoặc tìm được minh sư thiện hữu. Từ đó tôi mới nói thêm, để có mặt trong đám tu thiền này mình phải có trú xứ nào đó được xem là Trung thổ. Mà Trung Thổ ở đây không hẳn là nước Tàu, nước ...không phải, mà tùy mỗi thời kỳ, có lúc Ấn Độ nó là Trung Thổ, có lúc là Hy Lạp, là Ai Cập. Mà chưa hết, còn nữa.

Văn minh nhân loại nó được diễn ra theo 2 hướng: Văn minh tinh thần & Vật chất. Tùy thời kỳ mà có những lúc ở đây là Trung Thổ, kia là Trung thổ nhưng mà cái gọi là Trung thổ ấy có 2 hướng phát triển. Có lúc nó chỉ phát triển thuần túy về vật chất, thí dụ Ai Cập, hoặc Mesopotamia, Văn minh Lưỡng Hà đó, nó cũng là văn minh nhưng nó chỉ nặng về vật chất thôi, thí dụ, nó làm kim tự tháp, nó nghĩ ra cách ướp xác, nó biết cách rèn đúc kim loại, nó nghĩ là chữ viết, ký tự, chữ nôm, chữ tượng hình,... để buôn bán giao thương thôi chứ còn về mặt tâm linh nó không ghê.

Trong khi đó mình thấy, trên thế giới có những chỗ mà nền văn minh có thể tu tập được, thí dụ như Ấn Độ là khỏi nói rồi. Hy Lạp có Socrates, Platon, Aristote, rồi mình thấy Trung Quốc có Lão-Trang, Lão Tử, Trang Tử, Dương Tử, và Liệt Tử, bốn bậc tôi gọi là đại hiền của Trung Quốc, có một điều, minh triết của Tàu không đủ đẩy lên tầm Ly Dục. Nó ở tầm xã hội, như Khổng Tử, Mạnh Tử, và nó vượt khỏi xã hội một chút, chỉ qua yếm thế, lên tới Lão, Trang, hết. Trong khi, Ấn Độ nó ghê hơn: Xã hội, vượt xã hội, lên tầm yếm thế bi quan, khỏi tầng Yếm thế bi quan của Lão Trang nó mới lên tới tầm của Thiền Định.

Thì các vị nghe tôi kể này giờ các vị mới thấy: Để có mặt ở những vùng trung thổ không hề dễ đâu. Tu nhiều đời nhiều kiếp, mà kiếp này sanh ra phải có mặt ở đâu? Cho tôi nói câu đáng buồn.

Người Việt Nam ta khó bề có được những nhân vật lớn về tâm linh, như Krishnamurti hay Osho, khó lắm. Tại vì sao? Vì tâm tình người Việt Nam: Ganh tị, nhỏ mọn, mình thông minh nhưng mình gian nhiều hơn khôn, tính lại đi; mình gian đi, mình phung phí chứ không có rộng rãi, mình hà tiện nhưng mình không tiết kiệm, nặng tình gia đình nhưng thường mang tính phe phái chứ không phải đạo nghĩa huyết thống. Đạo nghĩa huyết thống nó sang lắm. Còn mình chẳng qua cho thành phe phái thôi. Minh gian nhiều hơn khôn. Minh người nào xài kỹ thì thường hà tiện chứ không phải tiết kiệm. Người nào xài sang thường phung phí chứ không phải người hào sảng, người mình. Trời hại là người mình nó gian vậy, mình lưu manh mà gian xảo, mà chính từ đó nó dẫn tới chuyện, chúng ta gian ở đâu thì gian nhưng về 2 mặt tôn giáo và chính trị mình như những con cừ non, những con chiên hiền, chiên ngoan. Rất là lạ.

Người Việt Nam gian dữ lắm. Mình sống với nhau mình diễn kịch nhưng tới lúc cần diễn mình diễn rất là sượng. Các vị để ý coi. Mình sống với nhau thì mình diễn rất giỏi, mình xảo lắm, nhưng khi cần diễn, lên sân diễn, lên sân khấu, vào phim, bấm máy, vào phim “1,2, 3 action” là mình diễn ta nói tẻ hơn vợ thằng Đậu tập 5 nữa. Tẻ lắm.

Cho nên, muốn được đắc thiền chứng đạo là phải lựa đất mà ở. Chuyện đầu tiên, nếu được, tái sinh vào những chủng tộc ưu tú.

Tôi biết bữa nay tôi nói vậy nhiều người giận tôi lắm. Giận lắm. Dám chà đạp, quê hương, xứ sở, dân tộc; rồi còn đặt tinh thần máu mủ mang tính kỳ thị, nào là dân tộc thượng đẳng. No. No. No. tôi không làm chuyện đó, nhưng có điều, tôi phải nhìn nhận là. Tôi xác định mấy chuyện căn bản: Không phải chủng tộc nào cũng có thể cuu mang những tâm thức cao vời, có tầm vóc. Không phải.

Cho đến hôm nay, trên thế giới có Oppenheimer của Hungary, có Einstein của Do Thái, có Stephen Hawking của Anh, nhưng nói tâm linh thì cho đến hôm nay vẫn là Ấn Độ: Prathan Krishna, Vivekananda, hoặc là Krishnamurti hoặc là thánh Gandhi,... thì toàn là người Ấn hết. Mình phải nhìn nhận cái đó. Tại vì cõi đất đó, không khí, thổ nhưỡng đó, địa dư đó, thời tiết đó, thực phẩm đó,

bối cảnh xã hội, môi trường văn hóa giáo dục đó nó mới hun đúc ra những con người đó. Mình không phủ nhận được cái đó. Nhớ cái đó.

Ngay cả người Ấn hôm nay cũng vậy. Người Nam Ấn, hiền lành ngoan nhưng xuất sắc phải nói người Bắc Ấn, nơi gọi là quê hương của Bồ Tát Tất Đạt. Mà Ý cũng vậy, dân Nam Ý hiền lành, hệch hạc, dân Bắc Ý sang, giàu, kiêu hãnh, chảnh chọe, xịn xò, dân Bắc Ý.

Như vậy thì trong đám hưởng dục có một ít nó tách ra, để nó ly dục; Mà trong đám ly dục thường nó dừng lại ở mức bị quan yếm thế thôi, khép kín, chửi đời thôi, chứ còn mà vượt khỏi cái đó để tĩnh lặng chìm sâu trong thiên định thì rất hiếm.

Và cuối cùng là tầng thứ 3.

Tôi cố ý nói nhiều về 2 tầng dưới, tầng thứ 3 tôi nói sơ sơ thôi. Bởi vì, tầng thứ 3 không có gì để nói hết.

Có nghĩa là, khi nó vượt qua cảnh giới hưởng Dục, lên tầng 2; Tầng 2 là tầng lớn chuyện, tầng của những người Ly dục chứng thiên, rồi trong số ly dục chứng thiên Sắc, nó mới lọt ra số hiếm nữa nó chán, lâu ngày nó chán thiên Sắc lên cảnh giới Vô Sắc. Nhưng mà đây là chuyện bà con không cần biết, bởi vì nó thừa so với nhu cầu thật của chúng ta. Cái chúng ta cần là nói nhiều về cõi Dục và cõi Sắc.

Thì, khi Phật ra đời, Phật mới dạy cho mình biết, cả Dục – Sắc – Vô Sắc đều là sao? Tam giới như hỏa trạch. Tất cả giống như trong ngôi nhà đang cháy vậy đó. Bây giờ đang cháy thì leo lên nóc hay chui xuống sàn, hay vào nhà tắm đều chết hết.

Việt Nam kỳ rồi tôi có biết một cái tin động trời đó là có một chỗ buôn bán nào đó bị cháy chết ba mươi mấy mạng. Mà cái này mới ghê nè, nó chui vô trong nhà tắm, nó tưởng thoát, mà không, tới lúc nhóm cứu hộ tới, nó mở cửa không được. Thì ra, tới lúc nó tông được là cái cửa bị chèn bởi 8 cái xác, mà 8 cái xác đó giờ nó ứa mỡ ra rồi, tại vì một phần là lửa tấp bên ngoài, nó nung không khí trong đó, một phần là nước trong đó nó sôi, nó giống như luộc. Mỡ người, bình thường ăn cho nó mập cái thầy, sừng cái mỏ, lúc đó mỡ nó ọc, nó trào ra, nó sinh lên, 8 cái xác ứa mỡ, chèn cái cửa.

Cho nên, trong ngôi nhà đang cháy thì leo lên nóc cũng chết, chui xuống sàn cũng chết mà vô nhà tắm xối nước cũng chết.

Tôi kể hoài chuyện tôi về Thái, có tới một chỗ gọi là Criminal museum, gọi là Viện bảo tàng tội ác, của Hoàng gia Thái. Trong đó tôi gặp cái lu. Bình thường cái lu nó nhỏ xíu, cái lu chắc chứa chừng hơn 10 lít gì đó, nó có ghi chữ ở dưới là “Trong cái lu này, trong một cuộc hỏa hoạn, cảnh sát gặp một đứa bé ở trong cái lu lúc đó đang đựng nước, nó nóng quá nó không biết đi đâu, nó chui vô cái lu, lúc đó cái lu bị đun sôi”, và đương nhiên, đứa bé nó không phải chết vì lửa, cũng không phải chết vì nước sôi mà nó chết vì nó bị ngạt. Đây là điều ít có người để ý. Mình nghe nói chết trong đám cháy, nhưng thông thường là mình chết do thiếu oxy, thiếu dưỡng khí, thở không được xong lửa nó mới tới đốt xác mình sau. Thì đứa bé, nó bị chết ngạt, nhưng sau khi nó chết rồi thì nước nó sôi lên.

Cho nên, tam giới như hỏa trạch là vậy đó. Nghĩa là, trong ngôi nhà đang cháy thì trốn đâu cũng vậy thôi. Phật dạy mình con đường ra khỏi ngôi nhà đó. Con đường đó nằm ở đâu ta?

Con đường vào rừng cũng chính là con đường ra khỏi rừng. Vấn đề là con quay mặt về hướng nào? Trên con đường ấy, ngày xưa con vui, buồn, thiện, ác, đi đứng, nằm, ngồi mà con không biết, con chỉ là một xác chết chưa chôn; Bây giờ, cũng trên con đường ấy, con tiếp tục có 6 căn, biết 6 trần nhưng con làm gì biết nấy, con sống trong chánh niệm, và đồng thời con luôn ý thức được rằng : Mọi thứ do duyên mà có, có rồi phải mất đi. Con phải luôn luôn biết rõ, sống trong Chánh niệm và Trí tuệ như vậy đó, để chi? Để con không còn thương, thích, ghét, sợ nữa. Nếu đủ duyên thì con chứng thánh, không còn tái sanh. Còn nếu không đủ duyên thì con cũng được an lạc ngay trước mắt và gieo duyên giải thoát cho đời sau.

Đó là bài giảng cho bữa nay về 3 hữu. Ok. Chúc các vị một ngày vui./.

**XIN LƯU Ý:
ĐÂY CHỈ LÀ BẢN CHÉP NHÁP
CHƯA ĐƯỢC SỬ GIÁC NGUYÊN HIỆU ĐỈNH.
QUÝ PHẬT TỬ TẠM THỜI CÓ THỂ DÙNG LÀM
TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU CHO RIÊNG MÌNH.
XIN TRÁNH IN ẮN PHỔ BIẾN.**

WWW.TOAIKHANH.COM

TOAIKHANH.COM